

ALBINA

REVISTĂ SĂPTĂMINALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

ÎNCREDERE DEPLINĂ

Cetățenii patriei au urmărit cu un deosebit interes lucrările primei sesiuni a celei de a VI-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România. Intr-o impresionantă unanimitate, a fost reales președinte al Consiliului de Stat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, reelegere pe care o aplaudă întregul popor.

A fost reales, de asemenea, în unanimitate, președinte al Consiliului de Miniștri, tovarășul Ion Gheorghe Maurer. Marea Adunare Națională a aprobat apoi noul guvern în componența prezentată de președintele Consiliului de Miniștri.

În aceeași zi, a fost ales și Biroul Marii Adunări Naționale, în fruntea căruia se află tovarășul Ștefan Voitec.

Atmosfera entuziastă, care a domnit în întreaga țară în zilele desfășurării lucrărilor oglindește dragostea caldă a oamenilor muncii față de partid și de conducătorii săi, încrederea și devotamentul tuturor celor peste 13 milioane de alegători, care au votat pentru candidații Frontului Unității Socialiste. Este unanimă încrederea în cuvintele rostite în ședința Marii Adunări Naționale de către tovarășul Ion Gheorghe Maurer, prin care se arată că „Pe primul plan al preocupărilor guvernului se va afla statornic grija pentru ridicarea nivelului de trai al populației, prin creșterea salariului și a veniturilor țărănimii, extinderea construcției de locuințe, dezvoltarea acțiunilor social-culturale, perfecționarea sistemului de ocrotire a sănătății, astfel încât cetățenii patriei noastre să simtă cât mai din plin roadele eforturilor lor dedicate edificării socialismului”.

Poporul nostru cunoaște munca neobosită pe care iubiții săi conducători o desfășoară zi de zi, grija cu care se preocupă de înflorirea continuă a patriei. Rezultatele obținute până acum, măsurile luate recent de către Comitetul Central al partidului și legile votate de Marea Adunare Națională constituie o mărturie că mergem pe drumul cel bun.

Așa cum prevede programul privind liniile directoare ale activității guvernului Republicii Socialiste România, alături de industrie, o mai mare dezvoltare va căpăta și agricultura. Ea va trebui să se ridice mereu pe o nouă treaptă, să se dezvolte multilateral. Sporirea continuă a producției vegetale și animale va fi de acum înainte una dintre direcțiile principale ale sforțărilor noastre. Va trebui să fie întărită și modernizată baza ei tehnico-materială, mecanizarea și chimizarea complexă a lucrărilor, sporirea suprafețelor irigate, răspindirea și aplicarea pe scară largă a celor mai eficiente metode agrotehnice.

În actuala perioadă, școala și celelalte foruri culturale și științifice capătă un rol și mai important, revenindu-le sarcina de a înarma pe oamenii muncii cu tot ce e mai nou și mai folositor în știința și tehnica mondială. Măsurile luate în vederea îmbunătățirii învățămîntului vor duce la realizarea acestui înalt țel. Hotărârile adoptate în vederea sporirii rolului Consiliului de Stat de a exercita, între intervalele dintre sesiunile Marii Adunări Naționale, controlul asupra aplicării legilor țării, asupra activității Consiliului de Miniștri, a ministerelor și celorlalte organe centrale ale administrației de stat, activității Procuraturii, Tribunalului Suprem și Consiliilor populare constituie o pirghie importantă, care va contribui la îmbunătățirea muncii de conducere a statului, pentru înlăturarea abaterilor ce s-ar putea ivi.

Lucrările recente sesiuni a Marii Adunări Naționale au dovedit că pe măsură ce înaintăm pe drumul desăvîșirii socialismului, se lărgesc drepturile și libertățile poporului. Partidul și guvernul vor promova constant principiile democratice în toate sectoarele vieții sociale, vor stimula inițiativa și puterea de creație a oamenilor muncii, sprijinindu-se în activitatea lor pe experiența și înțelepciunea colectivă a maselor.

„Vom pune toată puterea noastră de muncă în slujba intereselor poporului, în slujba desăvîșirii construcției socialismului în patria noastră, vom acționa neobosit pentru a contribui la triumful cauzei socialismului, la victoria păcii și colaborării între popoarele din întreaga lume”, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită în Marea Adunare Națională.

„Fată cu pomi și păsări” — tapiserie de Pacea Lucrezia

Greierii cutreieră dezinvolt și vast aceste pămînturi și țirii din primăvară pînă în toamnă. Țirii într-un fel altfel. Cosmic. Adică nu. Greierii nu țirii. Cîntă. Cîntecul lui e o muzică noptatică. Ea vine din pretutindeni. Îl aud cîntînd în Cîmpia Dunării, în virful Carpaților, în poemele lui Topîrceanu. Un nomad. Un veșnic pribeag. Umblă cu dibla lui prin Europa, America, Africa, Asia, Oceania. Se spune că ar fi cîntat și în Atlantida și că în ascuns s-ar plimba prin întregul nostru

Cronica unui greier

Peregrinul noptii

univers, încă de pe la neînceputuri. Cum a învățat să cînte nu știe nimeni.

Ce cred alții despre Măria-Sa „Greierii” nu știu. Eu însă îl iau mereu cu mine-n suflet și în gînd chiar cînd el înghetează în scule și în vid din cauza recilor zăpezi. Greierii este, în fond „un nu știu ce”, negru și mic. E negru, cică, din pricină că l-a ostracizat un franțuz, genial

altfel, La Fontaine, punîndu-l, pur și simplu, să cerșească la „madam furnică”. E mic fiindcă altfel n-ar putea cuprinde în cîntul lui genele de aur ale pămîntului.

Greierii cîntă frumos. Atît de frumos încît noaptea nu mai e noapte. O! Noaptea! Invins de strălucirea stelelor și de spuma lăptoasă a Căii Robilor, greierii cîntă. Printre ierburi, grîne și tufe de liliac se simte la

ei acasă, se simte responsabil cu cîntecul lumii.

Din tocmăi această pricină nimeni nu trebuie să fie niciodată călăul unui greier. El cîntă fără bani, pentru grîu, pentru iarbă, pentru in, pentru oameni. Cîntă chiar și pentru „madam furnică”. De altfel se spune că fără cîntecul greierului grîul n-ar mai ști să crească.

De s-ar topi zăpezile! Să-l aud din nou pe Măria-Sa, cîntînd. Greierii mi-e drag, chit că și-a pus, într-o clipă de exaltare, un frac de boier.

ION BĂNUȚA

În pagina a 5-a

Mihai Pop: Festivalul internațional de folclor

COORDONATE CULTURALE LA TILEAGD

• 50 de săteni abonați la concertele Filarmonicii • Concerte-lecții • Un valoros colectiv de monografiști

Un gest frumos și totodată semnificativ despre care auziseam la Oradea m-a îndemnat să plec la Tileagd. Cineva îmi povestise că, la un concert dat de Filarmonica din oraș, un grup de săteni din comuna Tileagd au oferit buchete de flori dirijorului și orchestrei, că gestul lor a stîrnit aplauze în sală.

Prezența sătenilor la concertul amintit n-a fost întâmplătoare, nici prilejuită de vreun eveniment deosebit. În fiecare luni seara, la o anumită oră, lângă Teatrul de staț din Oradea se oprește un autobuz. Din el coboară vreo 50 de oameni, săteni din Tileagd, abonați la concertele Filarmonicii. Ca să asiste la manifestările muzicale ei fac cu mașina, după o zi de lucru, 42 de kilometri (dus și întors) ceea ce constituie o măturie a interesului și pasiunii lor pentru muzică.

Dar nu numai iubitorii de muzică din Tileagd vin la Oradea și Filarmonica se duce la Tileagd. O dată pe lună, de obicei duminică, înainte de masă, poposește în sat circa 40 de membri ai orchestrei. Vin în sat nu pentru o manifestare oarecare ci pentru a susține concert-lecții la căminul cultural.

La „Școala de muzică”, cum îi zic localnicii, sînt înscriși, pe bază de abonamente, circa 300 de cursanți (îndeosebi elevi din ultimele clase, dar și tineri cooperatori, oameni de diferite categorii). Lecțiile sînt susținute de profesorul și muzicologul Sandor Dionisie din Oradea (s-au ținut pînă în prezent lecții despre suită, sonată, simfonie, despre Haydn, Mozart ș.a.), iar exemplificările muzicale de orchestra Filarmonicii, dirijată de Miron Rațiu sau de Ervin Aczél.

Adăugați la aceste manifestări activitatea corului format din 60 de persoane (dirijor profesorul de muzică Dumitru Albu), orchestra de muzică ușoară a căminului, soliști vocali și veți avea o imagine despre prezența muzicii în viața spirituală a sătenilor din această așezare din Bihor.

La Tileagd, nu numai manifestările muzicale atrag oamenii la căminul cultural. În comună se organizează și alte interesante acțiuni care poartă amprenta unei concepții moderne, a spiritului mereu înnoitor care caracterizează atât de mult activitatea acestui lăcaș de cultură.

Acțiunile culturale ce se organizează în Tileagd izvorăsc din profunda cunoaștere a exigențelor și cerințelor, a mutațiilor ce se petrec în viața, spirituală a sătenilor, din studierea tradițiilor și a obiceiurilor populare.

Dorințele tinerilor, depistarea și folosirea tradițiilor populare, a șezătorii stau la baza înviorării și creșterii atracției activităților culturale dedicate lor. Tîrgul veseliei, una din aceste manifestări mult apreciate de tineri, s-a născut, bunăoară, din imbinarea unei vechi tradiții locale cu o cerință modernă ce joacă un rol de seamă în eficiența acțiunilor culturale și asupra căreia insistă atât de mult pedagogii care se ocupă cu educația adulților. Este vorba de antrenarea la pregătirea și desfășurarea manifestărilor a inșiși celor cărora le sînt destinate. Tîrgul veseliei atrage în mod deosebit pe tineri tocmai prin această participare activă, și îndeosebi, prin concursul, prin întrecerea de a aduce fiecare o contribuție personală la programul distractiv al serii.

O frumoasă inițiativă a căminului cultural o constituie și organizarea unui larg colectiv care se ocupă cu monografia comunei. Din acest colectiv fac parte directorul căminului, profesori de istorie, de literatură, medici etc., din centrul de comună, directorii școlilor și ai căminelor culturale din satele aparținătoare, precum și un larg grup de colaboratori săteni. Colectivul are de acum la activul său o muncă rodnică nu numai în ceea ce privește stringerea documentelor vechi istorice despre comună, a studierii diferitelor aspecte din viața satului contemporan ci și în depistarea tradițiilor vechi, a obiceiurilor și artei populare. Pe benzile de magnetofon sînt deja imprimate 12 cîntece vechi culese de membrii acestui colectiv. Tot ei au descoperit-o și pe Irina Ichim, țărancă cooperatoare și talentată cîntăreață populară din satul Tilicuş.

Animatorul și coordonatorul activității culturale ce se desfășoară la Tileagd este profesorul de istorie Dezideriu Vass, directorul căminului. Intellectual cu o multilaterală pregătire, om cu inițiativă și pasionat activist cultural. Lăcașul de cultură din Tileagd se înscrie ca un adevărat focar de lumină și centru spiritual în viața așezării.

R. IARAI

La Casa de cultură Curtea de Argeș se fac repetiții pentru faza județeană a celui de al IX-lea Concurs

O ÎNFLĂCĂRATĂ COMPETIȚIE CULTURALĂ

Chemarea lansată de căminul cultural din Lipănești, județul Prahova, în vederea intensificării activității culturale-educative de masă, a trezit un larg ecou în rîndul așezămintelor de cultură din întreaga țară. Răspunsurile date de numeroase cămine culturale cuprind obiective concrete privitoare la cele mai importante probleme ale modernizării și diversificării muncii cultural-educative de masă, hotărîrea activiștilor culturali și a artiștilor amatori de a desfășura o activitate de calitate, la nivelul cerințelor actuale.

Alăturîndu-se entuziasmului cu care oamenii muncii din patria noastră întîmpină cea de a 25-a aniversare a eliberării României de sub jugul fascist, colectivul cultural din Ucuriș, comuna Olcea, județul Bihor, s-a angajat să inițieze o activitate multilaterală, bogată și instructivă. În acest sens, în răspunsul la chemarea căminului din Lipănești, activiștii culturali din Ucuriș au prevăzut o gamă largă de mani-

festări dintre care vom aminti doar cîteva.

Popularizarea învățurilor politice, economice, sociale și culturale din patria noastră reprezintă un obiectiv de seamă al întregii activități pe care o vor desfășura pînă la 23 August. Astfel, prin mijlocirea expunerilor, simpoziunilor, serilor tematice, călătoriilor pe hartă, întîlnirilor cu oameni

RĂSPUNSUL CĂMINULUI DIN UCURIȘ - OLCEA, JUDEȚUL BIHOR

de știință și cultură, sătenii din Ucuriș vor cunoaște și mai temeinic cele mai importante realizări dobîndite de poporul nostru în sfertul de veac care s-a scurs de la Eliberare.

În vederea sporirii contribuției activității culturale la întărirea economico-organizatorică a cooperativei agricole de producție, căminul va organiza, cu periodicitate, manifestări ample, pregătite din

timp și cu participarea celor mai competente cadre. Dintre acestea, menționăm mesele rotunde pe probleme agro-zootehnice, concursurile tematice cu membrii cooperatori, jurnalul cooperativei, zilele închinare fruntașilor, expozițiile de produse agricole și altele.

În cîntecul zilei de 23 August, formațiile artistice de amatori își vor intensifica activitatea. Corul, formațiile de teatru, dansuri populare, brigada artistică și grupul vocal vor pregăti noi programe, cu un repertoriu îmbogățit, variat și cu un pronunțat specific local.

În curînd, vor lua ființă două cercuri de artă populară (sculptură în lemn și cusături) și se va deschide o expoziție de artă populară.

Pentru inițierea unei cît mai bogate activități culturale, consiliul de conducere al căminului va antrena toate cadrele didactice, pe toți artiștii amatori, toate forțele capabile să contribuie la îmbogățirea vieții cultural-spirituale a comunei.

CARICATURA SAPTAMINII

— Să nu mai spuneți că pe scena asta nu vin decît cei mici!...
Desen de Nic. NICOLAESCU

Constituirea Comisiei centrale a celui de al IX-lea Concurs artistic

Vineri, la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, a avut loc ședința de constituire a Comisiei Centrale a celui de al IX-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori. Din comisie fac parte personalități ale vieții noastre culturale și artistice, compozitori, dirijori, scriitori, oameni de specialitate.

Tovarășul Ion Moraru, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, a subliniat caracterul deosebit pe care îl are actualul concurs, el înscriindu-se ca o manifestare de prestigiu în programul acțiunilor de mare amploare ce vor fi organizate în cîntecul celei de a 25-a aniversări a eliberării patriei noastre. Participanții au discutat în continuare pro-

bleme legate de o cît mai bună desfășurare a fazelor, de sprijinul pe care specialiștii trebuie să-l acorde formațiilor pe tot parcursul desfășurării concursului. În acest sens, este demnă de evidențiat inițiativa Uniunii Compozitorilor care, încă de pe acum, a antrenat numeroși compozitori ce se vor ocupa nemijlocit de îndrumarea unor formații corale, orchestre etc.

Comisia centrală a discutat și problema îmbogățirii repertoriului formațiilor. Astfel, s-a stabilit să fie editate culegeri cu cele mai valoroase bucăți menite să asigure varietate și un bogat conținut repertoriului tuturor colectivelor antrenate în concurs.

CONCURSUL „ION VIDU”

PENTRU CÎNTECE DE MASĂ

Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în colaborare cu Uniunea Compozitorilor din România organizează Concursul de creație muzicală Ion Vidu pentru cîntece de masă ediția 1969—1970. Acest concurs are scopul de a contribui la stimularea activității compozitorilor în vederea realizării unor noi cîntece de masă pentru îmbogățirea continuă a repertoriului formațiilor corale de la oase și sate.

La concurs se primesc lucrări muzicale pentru coruri mixte sau de voci egale, a capella sau cu acompaniament. Lucrările semnate cu un motto și purtînd specificația „pentru concursul Ion Vidu” vor fi trimise, pînă la data de 1 iulie a.c. pe adresa: Casa centrală a creației populare, str. Popa Soare nr. 39, sectorul 3, București.

Se vor acorda premii și mențiuni în bani.

LA O EXPOZIȚIE CENTROCOOP

La expoziția prezentată în sălile sediului Centrocop din Capitală își dau întâlnire cele 39 județe ale țării, prin ceea ce a creat mina meșteșugarilor reuniți sub egiđa cooperăției de consum. Este o activitate de dată recentă. Cooperativa de consum sătească, cu atribuțiile ei clasice de aprovizionare și schimb, iată-o depășindu-se, dezvoltând rețeaua prestațiilor de servicii și dînd de lucru tot mai mult meșterilor de la sate. Am văzut țesăturile din borangic, cahlele din teracotă, briiele de piele, bundele din blană de miel, coșurile de papură. Scopul acestei noi activități a cooperativelor de consum este să-antreneze la muncă forțele locale, să pună în valoare resursele fiecărui sat: răchită, papură, foi de porumb, deșeurile ale industriei ușoare, metalurgice. Dar mai este un aspect de altă natură: se readuc în actualitate niște vechi ocupații, care au făcut vreme îndelungată falma multor sate românești și care în multe locuri au fost uitate. Și vedem într-adevăr la standul județului Mureș costumele naționale, șerparele țesute cu mărgele „roccay”, cizmele ardelenesti înalte, împletiturile din papură. La județul Argeș se văd botole de apă și butoiasele din lemn. Cei din Fureclești-Teleorman prezintă un obiect ciudat, o tiugă de doyleac îmbrăcată în papură; juri că-i damigeană. Cooperativa din Agiegea face cești din cioburi de sticlă suflate cu cobalt. Am mai văzut așa ceva în vitrinele de cristal ale marilor magazine din București, dar aduse din Boemia. Ofenii din Ciutura au făcut din supape vechi de tractor niște brice, pe care le-au prins în plasele de nuc. Cînd am auzit că frizerii le preferă celor de import mirarea a atins virful. Lîngă opincile bănuțene din Ciacova, frumoase dar și solide, făcute să țină „la tăvăleală”, văd opera acelorași miini: opincuțe moderne din deșeurile „Guban”. Mă gîndesc ce depozit de simț artistic se găsește în satele noastre și cît așteaptă încă să fie pus în lumină. Gazdele subliniază că rostul acestei activități locale este acela de „mică serie”, adică să completeze producția industrială de serie mare. Nu știm ce fel de limite sînt aici, dar mulți din cei care au rămas vrăjiți de produsele meșterilor locali au hotărît să se ducă acolo, la fața locului, să cumpere.

Expoziția este un mare și reușit pretext. Ea ne deschide ochii asupra întregii activități a cooperăției de consum, al cărei loc în cursa satului spre modernizare și culturalizare e bine stabilit. Se amintește și de ce

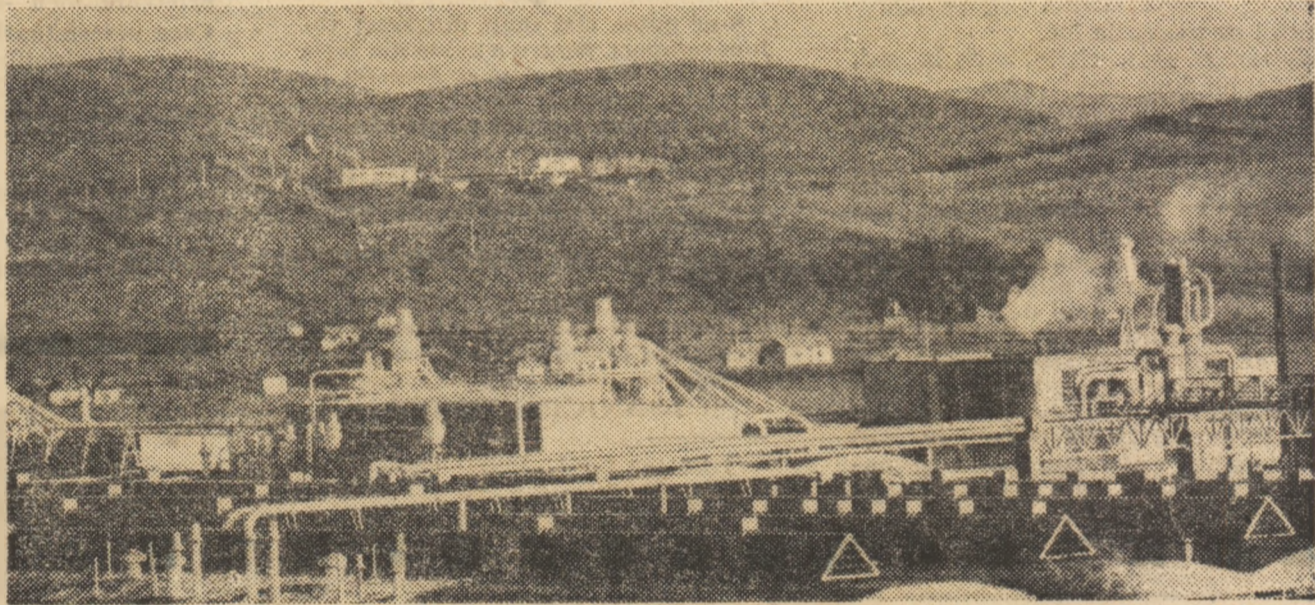
„nu merge bine” și e menționat aici cu sinceritate. Sînt măruri cerute, cu care săteanul s-a învățat, obiecte de folosință îndelungată de pildă, — (ce mare pas poate fi socotit acesta) — și care ajung greu în magazine, sau nu ajung. Unele întreprinderi de stat nu livrează la timp acele deșeurile netrebuicioase. — (o fi mai util să putrezească?) — din care niște miini de aur pot face minuni. Mai sînt cărți în depozitele unităților din țară, a căror valoare trece de 10 milioane lei și care nu se vind fiind ori prost dirijate, ori încăpute în miinile unor gestionari nepricepuți. Mai sînt... Și cînd ele ne sînt amintite aici, în fața atîtor reușite ale expoziției, credem cu tărie că vor dispărea.

Revenind la profilul dominant al acestei expoziții, aflăm că 32 430 de meseriași de la sate — (cu patru ani în urmă erau numai 7 100) — sînt antrenați în munca a aproape 18 000 de unități. Cu cei din unitățile comerciale, sînt 250 000. O armată destinată să servească omul chiar acolo în satul lui, să-l scutească de drumurile pe care le făcea înainte la orașe. Numai brutării au apărut 300 în trei ani: 1966-68. Cîte mii de gospodine sînt erutate de grija aceea zilnică, neîngăduitoare, de a frămînta piinea.

Așadar un sfert de milion de oameni servesc alte cîteva milioane. Și se căznesc s-o facă bine. Cineva ne spunea aici că n-au primit cadre de nicăieri. Cooperativa și le-a făcut singuri. Dovada: zecile de școli și complexe școlare, unde se studiază comerțul, meșteșugurile și buna euviință.

V. TUDOR

Gherla-Cluj. Complexul pentru industrializarea lemnului, ridicat în ultimii ani

Paravanul străveziu al „cauzelor obiective”

Prietenul meu M. I., activist cultural ialomițean, mă întreabă: „Ce sînt în fond cauzele obiective?”

— Cauzele obiective pot fi o realitate, dar și un pretext al inactivității. Ele constituie în fond o motivare. Invocarea lor în exces devine obișnuință, sistem, concepție, mod de gîndire. Cel care recurge la motivări este un contemplativ pasiv.

— În acest caz se poate vorbi de un efect nociv al faptului.

— Categorie! Fiindcă aceasta dă individului o nouă stare. El aruncă la orice pas răspunderea pe factorii exteriori, camuflînd cu asta propriile sale slăbiciuni.

— Și care ar putea fi acestea?

— Fuga de răspundere, lipsa inițiativei, lenea de a căuta soluții. Unii expun cu atîta căldură, desfășoară o astfel de pledorie pentru ca să explice de ce n-au făcut un lucru — (deși îl puteau face) — că izbutesc adesea să convingă.

— Insistența lor ar fi totuși demnă de o cauză mai bună.

— De acord. Fiindcă deși cauza obiectivă există adesea ca o realitate evidentă, poți găsi în același cadru geografic, climatic, social, pe unii care înfruntă pînă și imposibilul și alții care se complac în postura înfinitei argumentări. Am avut odată, în același timp în fața, angajați în același subiect, doi oameni. Fiecare reprezenta o unitate. Unul, președintele cooperativei agricole din Gîrbovi, celălalt din Vîrteju. În Gîrbovi au făcut imposibilul, cum spuneam, fiindcă, deși compiet lipsiți de apă, au irigat din pinza freatică prin puțuri forate, sute de hectare

Ceilalți sînt la confluența a trei riuri și, culmea! culturile au suferit de uscăciune și producțiile de anul trecut au suferit. L-am rugat pe președinte să explice paradoxul, și ne-a purtat prin cele mai străvezii raționamente, care se învecinau pe alocuri cu lipsa de sinceritate. Și fiindcă veni vorba, am cunoscut în aceeași zonă, de o mare bogăție etnografică și folclorică, două lăcășuri de cultură cu două destine total diferite. La unul activitatea străluccea. Celălalt lîncezea în stagnare. L-am întrebat pe director: „Aveți exact aceleași condiții. Nu sinteți dezavantajați de nimic. Dar lucrurile merg totuși slab”.

Primele cuvinte care i-au venit pe buze n-au ținut de autoanaliză, de exigență, de simț critic. Codașul știe că-i codaș, dar el nu are, — sau are și nu vrea s-o folosească —, energia de a se ridica deasupra impasului, de a se depăși pe sine, de a năzui și merge spre planuri mai înalte. El motivează. El caută explicația în altă parte.

— Ce e de făcut totuși cu acest tip de om?

— Să îl privim circumspect pe cel care se repede din prima clipă la argumentul cauzelor obiective; să-i explicăm că în acest fel motivarea la nesfîrșit se înscrie ca o frînă în calea progresului individual și colectiv; să-i însuflăm curajul de a da în vileag cauzele subiective de astă dată, de a le afla sursa, dimensiunile, de a se pregăti pentru efortul de a le lichida.

V. TOSO

Cînd leagănul copilăriei devine o „punte a suspinelor”...

Paptele de la care pornim acest articol descriu asemenea adulți care nu numai că nu au uitat că și ei au fost cîndva copii, dar, mai grav, au uitat chiar că sînt părinți, că au dat naștere la copii, că au datoriat primordială, umană, socială, de a-i crește de a le asigura o copilărie caldă și fericită.

„Priveam de curînd la un tată și un fecior din comuna Gruiu, județul Ilfov — ne spune tovarășul ION DUMITRESCU, procuror la Procuratura județeană Ilfov. Tatăl, Simion Ioniță, un om cu privirea încrunțată și înima împietrită, cu buzele strînse, într-un zîmbet răutăcios. Băiatul, Ștefan Ioniță, o fire deschisă, cătînd îndrăzneț la părintele său. Teroarea, bătaia, lipsa de hrană, nopțile albe petrecute prin soproane și săli de așteptare, nu reușiseră să-i frîngă demnitatea, ci doar să-l mîhnească. Iar tatăl, cu o dușmănie inexplicabilă în suflet îl năpăstuiase ca și pe frații săi. Îl izgonise, îl abandonase, nu pentru că era în nevoie, motiv care nu ar constitui totuși o scuză, ci numai din ură, dintr-un egoism feroce, din dorința de a trăi el bine, lăfăindu-se într-o casă cu mai multe camere (1), cu televizor, radio, cinci arii de vie, teren arabil și bani. Iar pe Ștefan, care făra nici un ajutor din partea părintelui său reușise să se califice în meseria de mecanic și să se încadreze la o cooperativă,

l-a bătut crunt, să plece, să dispară de acasă. Simion Ioniță a refuzat să-i dea măcar neînsemnata sumă de 150 de lei pînă la salariu, ca să aibă din ce trăi. Ștefan a fost internat la spital. Aflîndu-se povestea oamenilor l-au înconjurat cu dragoste părintească, i-au dat ajutorul necesar ca să-și recapete sănătatea. În curînd el va deveni apt de muncă. Cum rămîne însă cu Simion Ioniță? Soluționarea acestui caz, cu adînci rezonanțe sociale, nu se poate realiza printr-o sancțiune oarecare. Justiția va trebui să îl facă pe Simion Ioniță să priceapă că un părinte, pe lîngă drepturi asupra feciorilor săi are și obligații față de aceștia.

Dar nu numai părinții firești au datoriat să crească și să educe copiii utili societății. Aceeasi obligație o au și părinții infietori. De aceea, înainte de a-și asuma o răspundere de asemenea proporții și importanță ei trebuie să se gîndească bine la pasul pe care îl fac. Așa cum viața a dovedit-o, cei mai mulți cetățeni care înfiază copii sînt animați de sentimente calde, curate, se preocupă cu deosebită grijă și atenție de creșterea și educarea acestora. Printre ei însă mai apar, din păcate, și „uscături” care, prin purtarea lor brutală, inumană, nu numai că nu asigură minorilor înfiați copilărie fericită dar, din contră, li schilodează din punct de vedere moral, le

spulberă pentru multă vreme încrederea în viață, în oameni, în viitor.

„La 8 noiembrie 1964 — ne relatează tov. ION MILITARU, președinte de colegiu la Tribunalul județean Ilfov — Dinu Paraschiv Marin din comuna Ciocănești, județul Ilfov, a declarat în chip solemn că dorește „de bună voie și nesilit de nimeni” să înfieze pe Udilă Paraschiv Anica, o fetiță în vîrstă de 9 ani, rămasă fără mamă, aflată în grija unui tată stăpînit de patima băuturii. Aceeasi dorință și-a exprimat-o și soția sa Florica. Autoritatea tutelară a în-cuvîntat înfierea. Se părea deci că minoră se va bucura în sfîrșit de o viață tihnită, că va fi înconjurată de afecțiune părintească. Căminul ce i s-a oferit n-a constituit însă pentru micuța Anica decît o nouă „punte a suspinelor”, o nouă sursă de amarăciuni. La 20 noiembrie 1967, la procuratură a sosit o sesizare prin care se arată că minoră este brutalizată, dată afară din casă, fiind silită să doarmă prin curte și prin grajduri. „Nemulțumiri” de tratamentul barbar la care o supuneau sistematic și cu bună știință pe copila, noii părinți, în scopul de a o îngrozii de-a binelea și a o determina să fugă, i-au incuiat și cărțile de școală pentru ca să nu-și poată face lecțiile. O anchetă întreprinsă la fața locului de autoritatea tutelară a confirmat justețea celor sesizate. Ce s-a în-

țimplat? Anica devenise incomodă pentru că Dinu Florea dorea acum să înfieze unul din cei doi copii ai fratelui său. Anica nu mai avea loc lîngă acești oameni. Ei au mers pînă acolo încît au fîrît-o fără milă prin sălile tribunalelor și ale procuraturii pentru a-i anula actul înfierii și a se debarasa astfel de ființa careia îi creaseră iluzii zadarnice. Soții Dinu au confundat un copil cu o marfă pe care o cumperi și o arunci după bunul plac. Dar nu re-cunosc acest lucru. Cum autoritatea tutelară nu a avizat desființarea înfierii, Anica, după cum am arătat, a ajuns la procuratura fostului raion Răcari, care a sesizat instanța de judecată și a cerut desfacerea înfierii, lucru care pînă la urmă s-a și realizat. Cei doi soți au răsuflat ușurați că au scăpat fără măcar să le fi reproșat cineva fapta lor rușinoasă, profund inumană și antisocială. Incurajați de acest lucru, ei au fîrît-o din nou pe Anica în fața tribunalului, pentru a nu-i plăti nici întreținere. De data aceasta însă, vocile lor au răsunat în... deșert, deoarece, conform unei prevederi legale, chiar dacă înfierea a fost desfăcută, fostul infietor poate fi constrîns la plata unei pensii de întreținere a celui desfiat. Iar soții Dinu au trebuit să suporte rigorile acestei prevederi...”

DUMITRU MINCU

CARTE

ADRIAN
PĂUNESCU:FINTINA
SOMNAMBULĂ*)

Poem al condiției umane, așa ar putea fi definit cel mai bine ultimul volum de versuri al lui Adrian Păunescu, Fintina somnambulă. Prefigurind-o, în linii mari, încă în Micii primi autorul desfășoară în această construcție cele mai bune calități ale sale, care îi asigură un loc de frunte în spațiul noii poezii: îndrăzneală a concepției, strălucire a unei fantezii pline de posibilități, vigoare proaspătă a expresiei.

Ce caracterizează locul omului în univers? Fără să o formuleze explicit decât incidental, poetul revine des la această întrebare cheie ca la un punct de referință ultim și singurul stabil, în funcție de care se organizează întregul sistem liric. Răspunsul capătă o dezvoltare mai amplă în Gîndul, unde apartenența la regnul animal e evocată în strofe de mare forță plastică:

Acestea sint, acesta ești și sinteți rudă
ți-e brațul scos din taurul bubuitor,
ți-e chipul stors din oaie, tot trupul
tău asudă

la fel ca trupurile lor.
Picioarele sint cîștigate de la cai,
și mersul de la urși îți vine,
în dreaptă descendentă cu oborul
stai,
pină la umeri umblă animalele în
tine.

Ceea ce îl salvează pe om de sub imperiul legilor oarbe ale biologiei și îl ridică deasupra simplei materii vii, asigurându-i noblețea tragică a unui destin specific, este gîndul, întregul și legat organic de făptura lui trecătoare, în așa fel că omul devine la un moment dat „mealta lui”. Mai mult, gîndul poate deveni „calul-troian” pătruns în cetatea vieții pămîntești și pu-

tînd opera deci subjugător împotriva intereselor și finalizării ei. Prin această calitate omul participă la un principiu mai înalt care îl face să treacă peste condiția sa biologică, la „gîndul ultim” nevăzut, aflat peste tot „deasupra și-n jur”.

Personificat, dar nu sub forma unei divinități „care susține icoana de perete” și „ține crucea și turlele în sus”, el fecundează destinul omenească în vederea unor recolte a căror asigurare e înțeleasă ca supremă datorie morală:

Cuvintele sint hrana pe care o așteaptă,
vorbește-i, dă-i recoltă de glas îndestulat,
și răsplătește, trup al meu, cu vorbă
dreaptă,
gîndul atît de mare care ți s-a dat.

O interpretare asemănătoare — evident, prin sărăcire și reducere la proza conceptuală — permit și alte poezii, ca Trupul și sufletul, Plafon cu pilnii, Îndurerează, Eliberați-mă, Pește și undiță ș.a.

Păunescu recurge în mod obișnuit la procedeul revalorificării miturilor, uneori prin demontarea și răsturnarea lor insolită, în scopul subînținerii unei idei. Calul troian, de exemplu, este fiul Troiei, rod al unei elaborări lucide, instrument al înfringerii cetății inventat în interiorul ei. O traducere în proză ternă a acestui simbol răsturnat ar trebui să tină seama de viziunea omului propusă în acest volum, ca ființă depășindu-si existența biologică chiar cu pretul distrugerii ei. Aceeași siluire surprinzătoare a legendei în Incestul Anei, unde soția meșteșugului Manole „intra de bună voie în mortar și-n temelie”, cu singele bolnav de „un tatau cîlest”, simplă unealtă a creației spirituale.

Această construcție lirică de mari și ambițioase obiective își găsește mai peste tot, atunci cînd poetul renunță la discursivitate sau pune vigoarea necesară în imagine și simbol, expresia adecvată.

S-ar putea cita mult din acest volum compact, pentru a evidenția forța de expresie a unui poet deosebit de original. Impresia generală pe care o lasă lectura acestei poezii greoaie, incomode, lipsite de frumusețea plastică a cîntecului e aceea că ea pare a veni din însăși masa amorii a graiului, ca dintr-un nămol gros, încă șiroid de impurități, gîfînd de istovire.

Prin Fintina somnambulă, premiul de poezie al Uniunii Scriitorilor a încununat o realizare îndrăzneată și complexă noii poezii românești.

IOANICHIE OLTEANU

*) Poeme E.P.L. 1968

FILM

... APOI

S-A NĂSCUT
LEGENDA

Andrei Blaier declara, nu cu multă vreme în urmă: „Fac parte dintre regizorii care fac și vor să mai facă filme de actualitate. Gîndesc anacronic despre viitorul filmului românesc fiind rece în fața argumentelor bănești și de tradiție în legătură cu „Pieile roșii” în cinematografia de la Buftea? Mă încapăținez ridicol în a demonstra că nu coproducțiile în multe serii au creat cinematografia sovietică sau italiană sau cehă (sau oricare alta)? Tentația timpului pe care îl trăiesc este așa de mare, de profundă și specific filmică, încît mă simt realmente emoționat de tot ce se petrece în jurul meu. Mă pasionează mai ales transformările ce se petrec în oameni, devenirea lor sinuoasă dar certă care are loc o dată cu ceea ce ei construiesc”.

Intr-adevăr filmografia lui Blaier dovedește consecvența cu care acesta se adresează subiectelor din realitatea imediată. Mai reușite — A fost prietenul meu — mai nereușite — Casa neterminată — sau foarte reușite — Diminețile unui băiat cuminte — toate aceste filme au încercat să surprindă profîlul și — mai dificil — problematica omului contemporan.

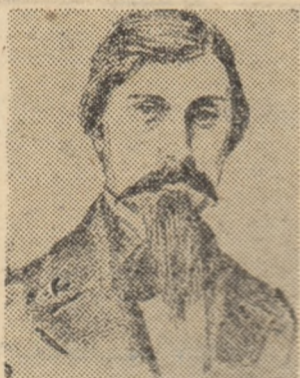
...Apoi s-a născut legenda, ultima sa peliculă, nu putea să se abată de la această cale. Fără să fie vreo legătură în succesiunea celor două

filme, **Legenda** continuă totuși — pe alte planuri — **Diminețile**. Și, mai ales, acest film continuă colaborarea fructuoasă, ce pare să se permanentizeze, a cuplului Andrei Blaier regizor — Constantin Stoiciu, scenarist. De fapt Stoiciu și Blaier nu transpun pe peliculă legenda unor mari fapte de eroism, a unor personaje ce doboară orice greutate, a unor construcții ce se ridică într-o continuă atmosferă sărbătorească. Nu! Ei ni-l arată pe maestrul Redea — care n-a avut parte de căldura unui cămin din cauză că „drumul” lui se construiește mereu în altă parte — ce vrea în sfîrșit să prindă rădăcini într-un loc. Ei ne-au arătat căutările, deseori derutate, ale unui tînar ca Mitu (vi-l amintiți pe Vive din Diminețile?). Ne-au vorbit de dorințele și de decepțiile lui Șerbu, de echipa lui Bombă care pleacă în căutarea unor locuri de muncă mai bune. **Legenda** se va naște apoi, după trecerea cineaștilor, și nu datorită lor. Ei s-au străduit să destrame tocmai asemenea „legende”, să cearnă deci realitatea de legendă, adică să demitizeze legenda.

Legenda aduce de fapt în prim plan cotidianul; legenda se descompune în imaginile caleidoscopice a diferite evenimente de viață aparent nesemnificative. De aici, de la scenariul atît de fragmentat, vine poate și agitația permanentă a aparatului, care dă nerv filmului dar care trece cu destulă ușurință peste destinele unor personaje. De aici poate și senzația care te urmărește după vizionare: cîntărit pe secvențe filmul dă multă satisfacție (aș vrea să menționez dintre cele mai meritorii cea a balului — chiar dacă e inspirată de filmele-cehe — cea a tarabei de la Moși, nunta). În ansamblu însă lasă oarecare impresie de deslînare, de lungime. Din cauza fragmentării excesive, în încercarea de a construi astfel o imagine globală, filmul riscă să rămînă la aceste mici imagini pitorești. Și o nelămurire: de ce o fi fost nevoie de imagine color la această anti-legendă pe care o vedeam mai adevărată în alb-negru?

În orice caz, fără să fie o reușită totală, ...Apoi s-a născut legenda este un film care caută, și izbutește de cele mai multe ori, să fie cit mai firesc. În aceasta stă principala sa valoare.

VLADIMIR PANĂ

FILĂ DE CALENDAR

ALECU
RUSSO

Născut acum 150 de ani, la 17 martie 1819, moldoveanul Alecu Russo face parte din marea generație a scriitorilor revoluționari pașoptiști. Tovarășii săi — întru vîrstă și idei — erau Mihail Kogălniceanu, Costache Negruzzi, Vasile Alecsandri, Costache Ne-

gri. Intreaga sa activitate a stat sub semnul idealurilor anului '48. Om de cultură și de principii progresiste Alecu Russo își manifestă în toată opera convingerea că literatura și artele în general sint un mijloc de educație cetățenească. Literatura este chemată să valorifice tradiția, care este punctul de pornire al oricărui progres. Întoarcerea la limba vorbită de popor, sedimentată de veacuri, și la mitologia populară i se par necesități esențiale pentru epocă. Scrie-

rite sale teoretice (Critica criticii, Poezia populară, Cugetări) conștia idei exprimate în spiritul Daciei literare și Propășirii: necesitatea unei literaturi originale, inspirată din realitățile naționale; valorificarea folclorului, văzut ca o „arhivă a popoarelor”; combaterea tendințelor latiniste și italianizante manifestate în limba literară.

Ideile sale își găsesc haina concretă în opera sa literară. Piese de teatru — Jicnicerul Vadra și Băcălia ambițioasă cuprîdeau aluzii critice la adresa ordinii sociale și a „stricătorilor de limbă”. Prima dintre ele a propocat chiar surghiunirea autorului la mînaștirea Soveja, întâmplare fericită pînă la urmă, fiindcă aici Russo descoperă Mio-rița.

Trecutul glorios al neamului este evocat de scriitor în poemul în proză, Cîntarea României. Scris într-o limbă plină de culoare, cu un ton dramatic și profetic, cu versete de nuanță folclorică, poemul este merit să trezească în conștiința contemporanilor setea de libertate națională și socială, este merit să nască încrederea în victoria finală a forțelor progresiste.

Deschizător de drumuri în domeniul criticii literare, (G. Ibrăileanu afirma că, în privința îndrumării creației artistice de către revista Dacia literară, „inițiatorul acestui curent critic e Kogălniceanu iar teoreticianul e A. Russo”) scriitorul se manifestă și ca artist al cuvîntului în literatura sa memorialistică, plină de savoare și umor.

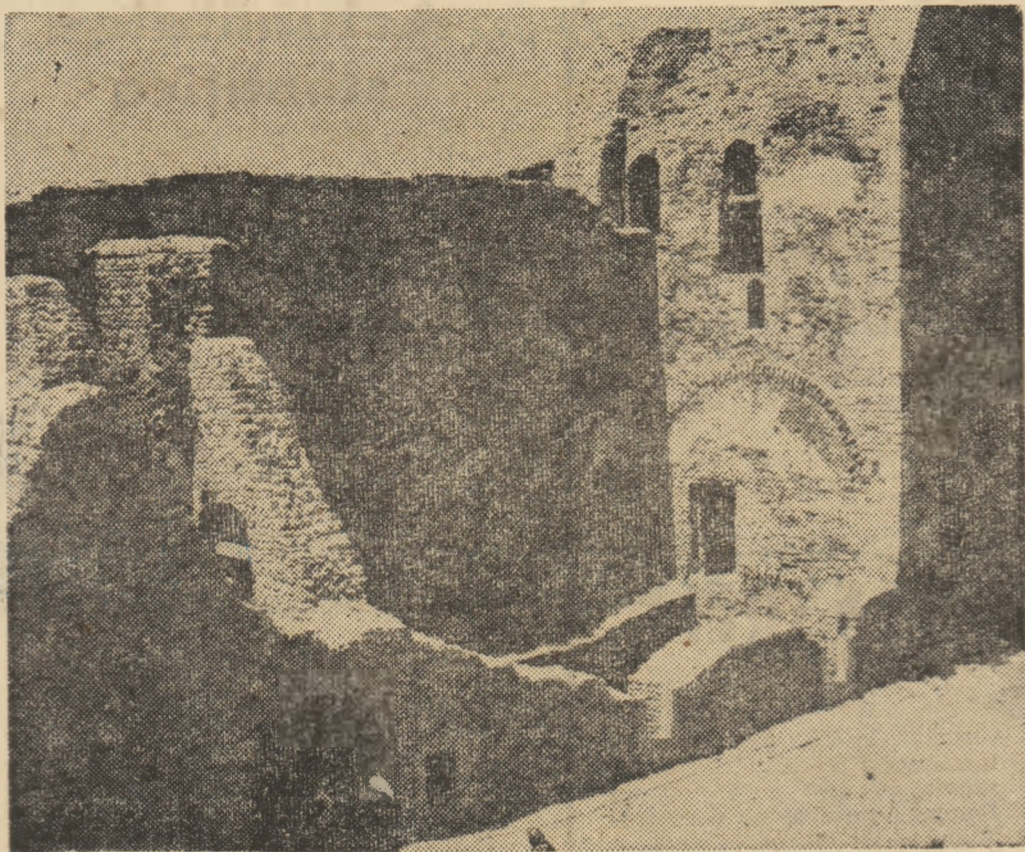
Om al condeiului, Alecu Russo se găsește și în centrul activității febrile care precede anul revoluționar 1848, susținînd clipele de cumpănă ale revoluției; el semnează, alături de Cuza, Alecsandri și Negruzzi proclamația care cere înlăturarea domnitorului Mihail Sturza. Ezilat, trece în Ardeal, unde participă la adunarea de la Blaj, semnează la Brașov programul revoluționarilor moldoveni, iar la Paris se alătură luptei politice a emigranților români, condusă de N. Bălăcescu. Credincios pînă în ultima zi de viață idealurilor progresiste, Russo este prezent și în lupta pentru Unirea Principatelor.

Scriitor remarcabil, artist-cetățean, Alecu Russo este o figură luminoasă a timpului său, personalitatea sa manifestîndu-se multilateral și deci, fericit, într-o epocă în care se consolida literatura și limba românească.

M. V.

Primul ghiocel, prima iubire

JUDEȚELE NOASTRE

IN DOMNIA ȚINUTULUI NEAMȚ

Fantoma mamuților din codrii nepătrunși de odinioară stăruie în baladă pînă se consemnează primele așezări omenesti pe „piciorul de plai” al acestui ținut. Căprioarele a-leargă încă furisate din basmul pămîntului și Bistrița involburată izbește cu nahlapi plutele aduse din munte de feți-frumoși ca legenda.

Pădurile de brazi și pini ale Pietricicăi și Cozlei, ale Cirlomanului și Cernegurii, străbătute de apele Bistriței capricioase, străjuie orașul de baladă — Piatra Neamț — așezare de veche tradiție istorică. „Sibiul Neamțului”, cum i se mai spune, păstrează în arhitectonica sa construcții pe a căror existență timpul și-a pus amprenta istorică. „Curtea domnească”, biserica și turnul domnitorului Ștefan cel Mare stau mărturie de veacuri eroice treceri în timp a strămoșilor noștri. Alături de ele și-a înălțat suplețea în linii moderne și verticale de neon, orașul nou. Distribuite pe arterele largi de asfalt, ansamblele de locuințe, hotelul turistic, cinematograful panoramic în construcție și alte numeroase edificii de cultură formează contrastul armonios al noului profil nemțean.

...Străbătînd potecile pînă dincolo de dealul Crăcăuanilor, cu văi domoale și suisuri abrupte, printre copacii în pituri se zăresc căsuțele albe, departe, sub poala muntelui, unde domnește conturul ruinelor Cetății Neamțului învăluit în tăcerea incremenită a munților.

Înainte de a ajunge la Tirgu-Neamț drumul cotește prin policromia peisajului, spre Agapia, printre dealurile pe care apar stejari singuratici cu luna în creștet, cînd ora vecerniciei se rostogolește taciturnă-n hasard.

Pentru a trăi ineditul și liniștea munților evocatoare („ca steiul dospit în dorere” — cum spune un poet din acest ținut) vor poposi aici Vla-huța și Delavrancea și mai apoi Topirceanu și Otilia Cazimir.

„La deal” pe Bistrița, se aminteste de sihăstria de la Pângărați de mai bine de 5 veacuri în urmă. Domnul Moldovei, Ștefan cel Mare în anul 1461 animă înălțarea unui schit și a unei biserici de lemn. Pe același loc în 1860, Alexandru Lăpusneanu va sprijini construirea unei biserici din zidărie.

Pagini despre oameni și întâmplări de pe aceste meleaguri vor rămîne mărturie în urma popasurilor făcute de Alecsandri și Hogaș la Pângărați.

Mai sus, lăsînd în urmă Tarcăul, munții Bicăzului foșnesc din cetini doine străvechi. Rezemat pe cei doi umeri puternici, colosul de oțel și beton al barajului într-un capăt și înaltele cosuri ale fabricii de ciment în celălalt, întîlnim orașul Bicăz, așezare nouă jucînd în salbe de

lumini pe arterele zvîcnite din volbură apelor țîșnite din tălpile munților. Pe Bistrița-n jos, pînă în valea Bacăului au răsărit alte 11 hidrocentrale, bijuterii de aur ale timpului nostru constructor.

În bărci și vapoare pe apa lacului Bicăz, în sus, plutășii de ieri se plimbă cu noi pînă sub poala Ceahlăului legendar. „Cetatea luminii” — Bicăzul — albă pe umerii tineri ai brazilor, rămîne în urmă. Spre „Chei” apar căsuțele de birne, iar la vest, piscul semeț al Șugăului.

La Roman, tăbăcăriile, atelierele meșteșugărești rudimentare, arsenalul armatei ne amintesc cum era fața acestui oraș cu un sfert de veac în urmă: căsuțe strimbe cu obloane sparte, circiumi, parcul pustiu... Bătrînul oraș de pe malul Moldovei a întinerit în anii noștri, prin industrializare. A apărut uzina de țevi, întreprinderea de prefabricate, fabrica de mobilă... S-au construit 1250 apartamente din fondul central al statului, în afară de locuințele proprietate personală. Municipiul și-a schimbat înfățișarea ca, de altfel, și oamenii ale căror preocupări sînt astăzi multilaterale.

Întregul județ Neamț, vitregit al-tădată de imperiul haotic al capitalismului, cunoaște astăzi o dezvoltare planificată, datorită politicii partidului nostru. În primii trei ani ai cincinalului, geografia industrială a județului a cunoscut mari transformări. Au intrat în funcțiune hidrocentrala de la Vaduri, o nouă turbină la C.I.A., o hală de prelucrări mecanice la Roman, noi obiective la fabrica „8 Martie” și U.F.S. Săvinești. La această unitate în 1959 s-a produs prima bobină de fire re-lon. Economia județului Neamț a beneficiat de investiții de peste două miliarde lei. Paralel s-a înregistrat o creștere a producției industriei chimice de peste două ori, industria metalurgică a sporit cu 12 la sută, industria constructoare de mașini cu 56,5 la sută, industria ușoară cu 76,7 la sută prin darea în folosință a unor noi obiective. Produse livrate de industria chimică, de industria materialelor de construcții a județului Neamț sînt exportate în R.F.G., Liban, India, Turcia și în alte părți.

A crescut, de asemenea, producția vegetală și animală; producția medie anuală din 1966—1968 a depășit media anilor 1961—1965 cu circa 24 la sută. Ținînd seamă de sarcinile trasate de partid au fost extinse irigațiile. În 1968 atîngînd o suprafață de 3 700 hectare. S-au obținut produse mari la hectar, iar averea C.A.P.-urilor a crescut de la 168 950 mii lei în 1960 la 400 531 mii lei în 1968.

Dar pentru că nemțenii sînt buni gospodari amintim și de condițiile create pisciculturii, suprafețele de lazuri situate în incinta văii Verde-

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FOLCLOR

de MIHAI POP

Festivalul internațional de folclor ce va avea loc la București între 26 august — 4 septembrie, va fi un eveniment important în curentul general de dezvoltare a interesului pentru cultura populară tradițională în lumea contemporană. Un eveniment artistic susținut de o serioasă fundamentare științifică care va marca încă o dată rolul pe care țara noastră îl are astăzi în crearea climatului de înțelegere și colaborare internațională atît pe plan politic și economic cît și pe plan cultural.

Conceput ca o acțiune complexă, festivalul cuprinde în programul său un grup întreg de manifestări de mare interes: întrecerea între ansamblurile și grupurile folclorice

a peste 20 de țări, spectacole date de aceste formații pentru marele public românesc și pentru turiștii străini ce în acele zile ne vor vizita țara, pe principalele scene și teatre în aer liber de la București, de pe litoral, din Brașov, Ploiești, Pitești etc., parada costumului popular cu participarea tuturor ansamblurilor și grupurilor folclorice prezente, expoziția internațională de artă populară înfățișînd creațiile de artă decorativă și plastică cu caracter tradițional al artiștilor populari și artizanilor de astăzi.

În cadrul festivalului se va organiza, de asemenea, o sesiune științifică în care specialiștii de seamă ce vor participa la festival și la Congresul Societății Internaționale pentru Studiul Narațiunilor Populare care va avea loc concomitent, organizat fiind sub egida Academiei Republicii Socialiste România și a Ministerului Învățămîntului, de către Institutul de etnografie și folclor, vor dezbate problemele primordiale legate de situația și rolul folclorului în cultura contemporană. În această sferă de probleme se va acorda o deosebită atenție tendințelor actuale de dezvoltare a creației populare la diferitele popoare, în diferitele părți ale lumii.

Pentru a oferi mai cu seamă participanților străini, posibilitatea de a cunoaște cît mai amplu folclorul nostru, de a duce în țara lor amintirea valorilor artistice pe care poporul nostru le-a creat timp de un mileniu și pe care cu elan înnoit le creează astăzi, se va organiza, cu ocazia festivalului, în spiritul străvechilor nedei, o zi a folclorului românesc și un târg de artă populară românească.

Privit în ansamblul lui, festivalul va fi o mare sărbătoare folclorică. Integrat în sistemul importantelor manifestări artistice pe care Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă le organizează din trei în trei ani, Festivalul George Enescu și Simpozionul Brăncuși, festivalul va întregi acest trieniu prin punerea în relief, în formele cele mai autentice, a surselor din care marile noastre artiști s-au inspirat, a rădăcinilor adînci care leagă prestigiul internațional al artei lor de pămîntul românesc.

Manifestare de amploare deosebită și de mare importanță în ansamblul vieții artistice a lumii contemporane, festivalul va marca rolul, ponderea pe care țara noastră o are atît pe plan artistic cît și pe plan științific, în mișcarea folclorică mondială. Printre puținele țări europene cu viață folclorică înfloritoare, țara noastră a dezvoltat cadrul culturii ei socialiste datorită interesului deosebit arătat de conducerea Partidului Comunist Român, patrimoniului culturii populare și susținerii nemijlocite și continue a forurilor de stat, o mișcare artistică de amatori unică, mișcare prin care bunurile tradiționale capătă noi sensuri și trec ca parte integrantă în cultura socialistă a patriei noastre. Ea a dezvoltat, de asemenea, prin institutele de cercetare și muzeele specializate, cercetarea științifică sistematică a acestui patrimoniu, cercetare ce are astăzi un mare prestigiu în lumea științifică internațională.

Sîntem convingiți că aceste premise fiind date, festivalurile folclorice internaționale ce se vor re- peta începînd cu anul acesta, din trei în trei ani, vor face din țara noastră un centru important al mișcării folclorice internaționale. Realizările noastre atît pe plan artistic cît și pe plan științific vor ajunge să fie mai bine cunoscute în lume. Noi vom ajunge treptat să cunoaștem realizările altor popoare și într-o colaborare continuă, susținută, să determinăm orientarea viitoare a valorificării patrimoniului culturii populare tradiționale în cultura contemporană, să facem din el un factor de cunoaștere, de înțelegere și prietenie între popoare.

le; Donciu, Groapa lui Damitru, Negritești în Valea Neagră la Cuza, Budești, Bălănești totalizează o suprafață de 262 hectare piscicole în afară de iazurile C.A.P. din Goșmani, Roznov, Dragomirești.

Este de asemenea edificator faptul că în județul Neamț sînt astăzi 445 localuri de școală, totalizînd 1926 săli de clasă. Studiază în aceste școli 95 460 elevi care dispun de 2 565 profesori și 1 725 învățători. În 1969 numai pentru învățămînt s-au prevăzut 5 milioane lei investiții.

Viața cultural-artistică cunoaște o deosebită amploare. Pe locurile unde au trăi și creat Creangă, Hogaș, Sadoveanu, Vasile Conta, Ion Ionescu de la Brad, sînt astăzi 70 cămine culturale, case de cultură și cluburi sindicale pe lângă care ființează 585 formații artistice. Amintim că premiul I și Medalia de aur a Festivalului național de teatru I. L. Caragiale din decembrie 1968 a fost obținut de echipa cadrelor didactice din Bicăzul nemțean.

Impresionanta amploare a ținuturilor nemțene, multilateralitatea dezvoltării județului, confirmă amprenta generoasă pe care socialismul și-a pus-o în această parte a țării, existența epopeii entuziaste a poporului în plin marș spre desăvîrșire, epopee venită din balade și doine, din lupta încercenată pentru triumful eliberării omului, pentru valorificarea sa și dăruirea sa către generațiile de mîine.

DIMITRIE CARTOJAN

ȚARA

Mi-e Țara astăzi, una, o moșie,
Cît grai roman și portul dac se poartă
Și, decînd lumea, nu aduși de soartă,
Stăpîni ne știm pe-a noastră răzeșie.

Cămară este țara, nu deșartă
Și-au scos-o de sub bir și vrăjmășie
Ai mei străbuni fișie cu fișie
Și, de la ei știu eu minunile din hartă.

De bate-n Putna clopotul cel mare,
Pornesc să bată inimile toate
Din amintiri și ziduri de cetate

Ce-au stat piezișe vremilor amare.
Mi-e țara, astăzi, un iatac sub lună
Și-n el visăm cu viitoru-n mînă!

MATEI ALEXANDRESCU

ISTAMBUL —

CRONICA DE PIATRĂ A EUROPEI ȘI ASIEI

Acest oraș fascinant, fost capitală a trei imperii mondiale, așezat pe malurile Bosforului acolo unde Europa se întâlnește cu Asia, poartă pe umerii săi o istorie de peste 2500 de ani.

Ori încotro îți îndrepti privirile, la tot pasul întâlnești zidurile unor străvechi cetăți ori palate, monumente funerare, renumite muzee arheologice păstrând însemne ale unor civilizații de mult apuse și având o valoare neprețuită.

Istoria celor 2500 de ani de existență a orașului o regăsești în cele mai diverse ipostaze, în această adevărată cale lactee de moschei, biserică, palate, muzee, ziduri, monumente, morminte, coloane, unele mai celebre ca celelalte.

O vizită, chiar și fugă, prin marele Muzeu arheologic din Istambul, impresionează. Numai simpla enumerare a sălilor muzeului — sala inscripțiilor, vechile coloane din epoca greacă, statui, sarcofage, mozaicuri colorate, basoreliefuli străvechi, sala muzeilor etc. — îți oferă o idee chiar și sumară asupra operelor de artă și a unor relieve de o valoare neestimabilă conservate aici. Aflăm că vestigi-

le arheologice au fost reunite pentru prima oară în Turcia în anul 1891, când a fost inaugurat muzeul arheologic al orașului Istambul într-o aripă a palatului sultanilor, fiind condus de renumitul om de cultură turc, Osman Hamdy.

În sala centrală a muzeului tronează sarcofagul lui Alexandru cel Mare, operă universal admirată de specialiști că și de nespecialiști. Fața exterioară a sarcofagului reproduce suita aprigelor bătaii ce au avut loc ani de-a rândul între perși și macedonenii. În partea stângă a sarcofagului poate fi remarcat temutul cuceritor al antichității, cu capul protejat de o piele de leu, fiind pe cale de a răpune un persan. O altă scenă îl înfățișează pe împărat luptându-se cu un vrăjmaș. Cealaltă față a sarcofagului reproduce cu multă meticulozitate o vinătoare de cerbi. Ornamentațiile laterale surprind lupte între leoparzi și între greci și perși.

Alături, sarcofagele a trei generali ai lui Alexandru cel Mare găsite în 1887 la Saida (fostul Sidon fenician).

Vizitatorul zăbovește îndelung și în sala dedicată unor statui cele-

bre. În centru, faimosul atlet grec denumit Efeb, înfășurat într-o mantie, la sfârșitul unei competiții. Este una dintre statuile cele mai frumoase și celebre din lume (anul 300 î.e.n.) a vînd un renume egal cu cel al statuii Venus din Milo. Mai deosebit altele statuii ori fragmente ale căror reproduceri fotografice populează din abundență manualele de liceu din toate țările lumii: amintim statuia lui Apollon, găsită la Tralles (anul 330 î.e.n.), statuia lui Hermafrodit (33 î.e.n.), descoperită la Pergam, un cap al lui Alexandru cel Mare, o capodoperă datînd din anul 300 î.e.n., un cap al lui Zeus provenit din Troia. Etajul muzeului adăpostește bijuterii antice, o bogată bibliotecă (primul manuscris datează din anul 117 î.e.n.), colecții de monede rare, vase, plăci de marmoră ce au smălțuit palatele lumii antice, cupe și pocaluri.

Istambulul, oraș aflat la întretăierea Orientului cu Occidentul, trăiește o viață tumultuoasă, continuînd faima străveche a locuitorilor săi, fiind cu adevărat o punte de legătură între continente, între civilizații, între oameni.

CAROL ROMAN

În august 1967, marele radio-telescop de lângă Cambridge (Anglia) a înregistrat, pentru prima dată în lume, niște semnale regulate ce veneau dintr-un punct bine determinat al boltei cerești. Era un fenomen cu totul și cu totul nou, care a surprins pe oamenii de știință. Pentru explicația lui s-a recurs, la un moment dat, chiar la ipoteza că semnalele respective ar putea veni din Cosmos, de la niște ființe raționale extraterestre. Ipoteza era ademenitoare. Ea a fost însă în curînd părăsită, deoarece astronomii, care au

PULSARELE

cercetat în diverse părți ale lumii acest fenomen, și-au dat seama că este vorba de un fenomen natural pe care trebuiau să-l lămurească.

Și, cercetările asidue n-au încetat să-și dea roadele. S-a descoperit astfel că semnalele respective erau emise de niște aștri situați la câteva sute de ani-lumină depărtare de noi. Aceste stele, botezate ad-hoc pulsare, au un diametru foarte mic: câteva mii de kilometri numai. În schimb, materia din ele este foarte densă, un centimetru cub din ele putînd cântări sute de mii și chiar milioane de tone.

Recent au fost văzute, cu un telescop special, două asemenea stele care se sting și se aprind ca niște adevărate semafoare.

Cercetările asupra acestor stele continuă. Și, fără îndoială, că mințea iscusită a omului va dezlega toate tainele lor.

L. SIMION

Actualitatea științifică

CLOȘCA ELECTRONICĂ

Specialiștii de la Institutul agro-fizic din Leningrad au realizat un aparat de incubație, care înregistrează temperatura ouălor și reproduce imaginea completă a dezvoltării embrionului pe zile, ore și minute. Pe baza acestor date se veghează, în mod automat, procesul de incubație.

Incubatoarele electronice de acest tip au dat rezultate bune într-o serie de ferme avicole din Uniunea Sovietică.

FOTOSINTEZA ARTIFICIALĂ

După cercetări îndelungate, profesorul Helmut Metzner, directorul Institutului pentru fiziologia chimică a plantelor, de pe lângă Universitatea din Tübingen (R. F. a Germaniei), a reușit, împreună cu colaboratorii săi, să imite în laborator prima fază a unuia dintre cele mai importante reacții ale fotosintezelor.

Această descoperire deschide mari posibilități în aprofundarea și lămurirea procesului complex al fotosintezelor.

Instalația creată de profesorul Metzner poate fi folosită la bordul navelor cosmice pentru regenerarea aerului necesar cosmonauților, iar oxigenul și hidrogenul rezultat pot fi folosite drept combustibil pentru navele cosmice aflate în zbor pe diferite orbite.

CARNE ȘI PÎINE DIN BUMBAC

Semințele de bumbac sînt foarte bogate în proteine, principii nutritive deosebit de importante în hrana omului. Pentru a extrage aceste proteine din semințele de bumbac, este necesar să se separe substanțele toxice și inutile. În acest scop s-a pus la punct un procedeu industrial, cu ajutorul căruia toxinele și substanțele inutile pot fi îndalurate, obținîndu-se o pudră asemănătoare cu făina de grâu care este tot atît de bogată în proteine ca și carnea de vită. Din această pudră se pot prepara, pe baza unor rețete speciale, pîine și carne, care se aseamănă mult cu pîinea și carnea naturală.

În Statele Unite ale Americii există deja o uzină care exploatează pe scară industrială semințele de bumbac în scopul obținerii din ele a proteinei. India planuiește să creze și ea o uzină-pilot, capabilă să producă mai multe sute de kilograme de concentrat proteic pe zi. Trebuie adăugat și faptul că în afară de valoarea sa nutritivă, noul aliment este un excelent reconstituent fizic.

Monumente misterioase

• A existat o rasă de oameni uriași pe pămînt? • S-a produs cu mii de ani în urmă contactul cu ființe extrapămîntene? • Cum se explică tehnica unor construcții străvechi?

Există în diverse regiuni ale globului o serie de monumente din timpuri străvechi, adevărate minuni ale artei și tehnicii, care preocupă în mod special pe oamenii de știință. Originea lor se pierde în negura vremurilor, nu se știe cu precizie cine le-a ridicat și mai ales rămîne neexplicată tehnica înaintată pe care o presupune construcția lor.

ENIGMA PIRAMIDELOR

Să începem cu celebrele piramide din Egipt. Cea mai mare din ele, piramida lui Keops cîntărește 6 milioane de tone! Napoleon calculase că trei piramide ca aceea a lui Keops ar putea furniza piatră pentru împrejmuirea întregii Franțe cu un zid înalt de 150 metri și gros de un metru. Piramida este făcută în mare parte din pietre lustruite, foarte bine imbinat între ele, dintre care nici una nu este mai mică de 10 metri. Cu mijloacele tehnice perfecționate de astăzi ar fi necesare cheltuieli și eforturi uriașe pentru această singură piramidă — dar pe teritoriul Egiptului și Nubiei au fost identificate pînă acum nu trei piramide, care se cunosc în general, ci peste 100.

Este greu să ne închipuim cum au fost transportate pietrele care le alcătuiesc. Se

zice că pentru a le ridica au fost folosite terase de pămînt. Azi, pentru asemenea construcții ar fi nevoie de piste de beton, macarale-turn și vagoane de cale ferată. Au fost unii specialiști care au emis teoria că, la construcția piramidelor s-ar fi utilizat electricitatea și puterea aburului. Ei au fost impresionați de sigur, de munca, în aparență supraomenească, necesară pentru a realiza construcții atît de mari. Există apoi specialiști, ca arheologul englez Walter Emmery, care presupune că piramidele au fost ridicate după planul și cu concursul unor ființe extraterestre care ne-ar fi vizitat planeta cu multe mii de ani în urmă. Ipoteza își mai așteaptă confirmarea.

DIN INSULA PASTELUI ÎN INDIA

Dar șirul acestor monumente misterioase, a căror origine n-a fost încă identificată, este departe de a se fi epuizat. Să mai cităm câteva dintre cele mai faimoase statui uriașe de cîte 7 metri din Insula Pastelui (Rapa-Nui) și din alte locuri, coloana de metal din Delhi (India) datînd de peste 1500 de ani și construită dintr-un aliaj care a făcut-o să reziste răzui, ruinele de la Khuiut-Po, suburbie a vechiului Kairouan, în care au fost descoperite pile electrice vechi de peste două milenii...

Fiecare din aceste relieve ale trecutului îndepărtat constituie o enigmă în tîlcul ei. Ele dovedesc în primul rînd, cunoștințe necorespunzînd gradului de dezvoltare din e-

poca respectivă. Nu este exclus de aceea ca apariția lor să fi fost legată de contactul cu o civilizație extrapămînteană. Pentru a emite această ipoteză mai sînt necesare însă numeroase dovezi. Poate că cele mai sigure vor fi aduse de viitorii cosmonauți care vor debarca pe alte planete. Date fiind toate acestea ne putem aștepta ca vizitarea Lunii performanță astronomică a viitorului apropiat, să ne aducă surprize deosebite.

Dr. E. ROȘIANU

Piramida cu trepte de la Chichen Itza (Mexic)

DUELUL LOR - SATISFACTIA TUTUROR !

LUNA PREPARATELOR CULINARE

prilej de a face cunoștință cu talentul și măiestria bucătarilor și cofetarilor
VIZITAȚI EXPOZIȚIILE CU PRODUSE DE BUCĂTĂRIE, COFETĂRIE ȘI PATISERIE ORGANIZATE DE

UNITĂȚILE **COOPERĂȚIEI DE CONSUM**

O măsură
necesară
de prevedere:

Asigurarea la ADAS — XXIV —

Printre numeroasele forme de asigurare pe care Administrația Asigurărilor de Stat le pune la dispoziția cetățenilor se află și asigurarea de accidente. Aceasta are două variante : cu sume fixe și cu sume convenite. Cetățenii care vor să ia o măsură de prevedere pot alege forma care le este cea mai convenabilă.

La asigurarea de accidente cu sume fixe suma asigurată este de 10 000 lei pentru cazul de invaliditate permanentă și 5 000 de lei pentru cazul de deces. La cerere, asigurarea se poate încheia și pentru dublul sau triplul sumelor menționate mai sus. Asigurarea se poate contracta pe durata de 3 sau 6 luni, sau pe termene mai îndelungate, prin adăugarea aceluiași durate, însă pînă la cel mult 2 ani.

Numeroasele evenimente neprevăzute (accidente) cuprinse în asigurare, ce se pot întîmpla acasă, la locul de muncă, pe stradă, în călătorie, la practicarea sporturilor etc, oferă celor ce se asigură posibilitatea de a primi sumele convenite ca urmare a unor situații foarte diferite.

Suma prevăzută în polița de asigurare se primește, de la ADAS; de persoana asigurată, în caz de invaliditate permanentă totală produsă din cauza unui accident. În caz de deces, suma asigurată se primește de către persoana desemnată de asigurat (ca beneficiar) la încheierea asigurării. Dacă, așa cum se întîmplă în unele cazuri, asiguratul rămîne cu o invaliditate permanentă parțială datorită unui accident, Administrația de Stat plătește o parte din suma asigurată, în raport cu gradul de invaliditate stabilit de comisia medicală.

Administrația Asigurărilor de Stat plătește despăgubiri — nu numai pentru urmările imediate ale accidentelor, ci și la ivirea invalidității permanente sau a decesului în decurs de un an de la data accidentului întîmplat în perioada valabilității asigurării.

Deși asigurarea acoperă cazurile de invaliditate permanentă (totală sau parțială) și de deces cauzate de foarte diferite situații de accidente, ADAS asumîndu-și — deci — răspunderi largi, prima de asigurare ce se plătește de asigurat este foarte convenabilă: numai 12 lei pe 3 sau 6 luni (în funcție de profesie și de locul de muncă al asiguratului), pentru o sumă asigurată de 15 000 de lei.

AUREL CRIȘAN

Jucînd

la loz în plic

puteți cîștiga imediat autoturisme de diferite mărci și capacități și premii în bani.

LA SERIILE SPECIALE (6 LEI)

Autoturisme : „Dacia 1100“, „Moskvici 408“,
Skoda 1000 M.B., „Trabant 601“ ș.a.

LA SERIILE OBÎȘNUITE (3 LEI)

20 000 lei
10 000 lei
5 000 lei
2 000 lei
1 000 lei ș.a.

Simplu, practic și avantajos : LOZ IN PLIC !

ALBINA

PUBLICITATE

PENTRU
TESĂTURI
DIN
BUMBAC
IN
ȘI CINEPĂ

DERO
SUPER

Fabrica „DERO“ PLOIEȘTI vă oferă spre cumpărare produsele „ALBA SUPER“ și „ALBA LUX“ în noile ambalaje „DERO SUPER“ și „DERO LUX“, la aceleași prețuri.

După ce am dat anunțul de mai sus la Mica publicitate, mi-am luat concediu pentru astenie și am stat liniștit acasă în așteptarea telefoanelor. Nici nu vă închipuiți ce telefoani s-au găsit.

O voce tinerică și platinată :
— În legătură cu anunțul pe care l-ați dat... Mă interesează plitiplonul dumneavoastră. E ceva modern ?
— L-am moștenit de la bunica.

— Regret, speram că-i ceva din pachet.
N-au trecut două minute și iar a sunat telefonul.

— Aveți într-adevăr de vânzare un plitiplon ?

— Da.
— Îl dați cu garaj ?
— Păi, nu e mașină.
— Ah, nu ? Credeam că... Și a închis.

Iar sună, dar de data asta la ușă. Deschid și intră un cetățean care mi se recomandă :

— Sint Ioan Savu din Tâlmăciu. Am venit special pentru plitiplon. Gata, s-a aranjat.

— Ce ?
— Plitiplonul e ca și vândut. Am clienți serioși.

— Dacă sint serioși, n-am făcut nimic. Nu-l mai vînd.

— Ești nebun ?
— Nu chiar. Numai astenic.
— Treaba dumitale. Eu am luat și aconto de la cîteva persoane pentru plitiplon.
— Cum așa ?
— Foarte bine. Am oamenii mei cu care lucrez. Toma Krauss. Emilia Drăgoi, Elena Rusu mi-au mai dat aconto ca să le dau bonuri de lemne.

— Și le-ai dat ?
— Aiurea ! De unde să iau eu bonuri de lemne. Am rămas cu banul. Eu cu d-astea mă ocup. Acum mă las de lemne și mă reprofitez pe plitiplon. Dar în fond ce-i aia plitiplon ?
— E ceva ca în genul bonurilor de lemne ale dumitale.

— Adică ?
— Ceva care nici nu există.
— Și de unde ai scos-o ?
— Nu ți-am spus că sint astenic !
— Hai că ești tare. Plec, mă grăbesc să mai iau un aconto de la cîteva oameni pînă nu se află. Am clienții mei.

— Stai puțin. Chiar există oameni care cumpără ce nu există ?
— Oho !

— Atunci, înseamnă că eu sint sănătos tun. De miine mă duc la serviciu.

DE LA RĂDĂCINĂ

Vasile Zov și Petru Stoită din comuna Gura Rîului, trecînd într-o zi prin pădure au observat (că au un spirit de observație !) doi arbori care stricau estetica. Pur și simplu le stăteau în cale. Ce era de făcut ? „Întimplător” avînd topoarele cu ei, au rezolvat situația pe loc. Au tăiat răul (a se citi copacii) de la rădăcină. Apoi i-au împărțit frățeste ; unu ție, unu mie.

Ce să-i faci ? Pădure fără uscături nu există. Zicala nu se referă bineînțeles la arborii care erau... ca brazilii.

RAMPA DE LANSARE

Zi de tîrg la Săliște. Printre cei veniți să vîndă cereale se afla și Virgil Pascu din comuna Miercurea. După ce și-a făcut treaba, s-a gîndit că nu face să plece acasă cu sacii goi. Găsind pe rampa C.F.R. niște saci plini, i-a luat. Prins cu... porumbul în sac, a încercat să spună că i-ar fi primit în dar de la unul, Gheorghe Crăciun. Însă, cum nimeni nu mai crede astăzi în povestea cu Moș Crăciun, iar Virgil Pascu umblase pe la rampă, a fost pus pe o rampă de lansare. Deși, nu spre Cosmos, totuși o să vadă destule stele... verzi.

DREPT LA ȚINTĂ

ÎN JUDEȚUL SIBIU

Cu
a
brînzei —

9

Am mai cunoscut eu oameni indulgenți dar ca Ion Fleps, președintele cooperativei agricole din Cisnădioara, mai rar.

— Se spune că indulgența dumneavoastră depășește orice limită.

— Da, chiar și limita celor 30 de mii de lei.

— La atît a fost evaluată indulgența dv. ?

— Nu, la atît a fost evaluată lipsa în gestiunea lui Rudolf Bimel, magaziner și responsabil al atelierului de împletituri. Dar împletindu-se în împletituri l-am iertat pronunțînd formula magică : „Trecă de la mine”.

— Vai, cît sînteți de mărinimos.

— Și dacă l-am iertat pe Bimel, nu puteam să procedez altfel cu șoferul Thomas Fleps. Unde mai pui că purtăm și același nume. N-a putut omul să justifice 2384 lei pentru transporturi făcute cu autocamionul. Însă, greșeala recunoscută e pe jumătate iertată.

— Și l-ați penalizat numai cu jumătate din sumă ?

— Nu, am recunoscut și eu că am fost eu, așa că s-a iertat toată suma. Trecă de la mine.

— Vă rog să-mi spuneți de ce nu s-au ridicat îngrășămintele chimice la timp din gară și a trebuit să plătiți locație !

— Nol, tovarășe, nu ne gîndim numai la interesele noastre înguste. După cum se știe, C.F.R.-ul este o instituție de stat care trebuie sprijinită să-și facă planul. Ne-am dat și noi, modesta noastră contribuție.

— Dar cele zece familii de albine aflate în îngrijirea dv. de ce au murit ?

— De boală naturală. Fie-le țărina ușoară. Mi se rupe inima cînd mă gîndesc că s-au dus... zilele-muncă pe care mi le pontam pentru îngrijirea lor. Ce-i drept, cooperativa n-a primit de la ele nici un strop de miere dar eu, ca președinte, am spus : trecă de la mine.

După această discuție m-a interesat ce spun cooperatorii despre Fleps sau papa Fleps cum îl numesc ei.

— Să trecă de la noi, mi-au spus ei.

— Și papa Fleps a trecut. Acum nu mai e președinte. Mai rămînea de lămurit de ce i se spunea papa Fleps.

— Din cauza indulgențelor sale, mi s-a răspuns.

Dicționarul ne dă următoarea definiție pentru cuvîntul indulgență : „document dat de papă pentru iertarea păcatelor credincioșilor, în schimbul unei sume de bani”.

Ion Riss stătea la bufetul din Rășinari și își făcea o scurtă autobiografie. Avea în față, pe masă, opt țouiri cu țuică. A socotit omul, ca să fie cite unu de fiecare condamnare pe care o avusese pentru diferite acte de huliganism. Bea și ofta. Ofta și bea. După ce a golit toate țouirile, a comandat niște brînză ca să-i mai treacă cheful. A mîncat-o, dar hachița, adică cheful de scandal, nu i-a trecut. S-a legat de oameni, a mai spart ce avea la îndemînă, după care și-a încheiat socotelile : opt, cu a brînzei — nouă.

Text : Andrei CROITORU
Ilustrație : Lucian POPA